

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEN.

Za 1 wiersz non. lub jego miejsce
na str. 1, 2, 3. m. 250, w tekście m. 200
Nekrologi 250 m. z wstawnymi 120 m.

Adres Redakcji i Administracji
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. Nr 91
Otwarta od 9-12 i od 2-6 po po.

PRENUMERATA WYNOSI

w Kaliszu miesięcznie 800 Mk.

Na prowincji z przesyłką

pocztową 1000 Mk.

Zagranicą 2000 Mk.

Cena pojed. egzemplarza 40 Mk.

Nr 205 (7244)

Niedziela, dnia 10 Września 1922 r.

Rok XXX

PLACHTY (Plandeki) nieprzemakalne

do wszelkich celów.

Plótna kolorowe, impregnowane na budy samochodowe

poleca fabryka N. ZEMSZ. — Warszawa, Chłodna 38, tel. 29-86 i 35-88.
Adres telegraficzny „BREZENT” — WARSZAWA. Rok założenia 1893. 2512

Syndykat Rolniczy Kaliski

Sp. Akc.

poleca w Centrali i Filjach: w Sieradzu, Błaszczkach, Turku, Uniejowie, Koninie i Słupcy 2442

siarczan miedzi do zaprawiania pszenicy przed siewem.

Dr. P. KLINGER

SPECJALISTA

chorób wenerycznych i skórnych
(analizy krwi na syfilis) 1402

przyjmuje codziennie: od 9—10 i od 4—7,
w niedziele i święta od 11—1. Towarowa 3 i p.

Lekarz D-ta

HENRYK SOLNIK

choroby jamy ustnej i zębów.

Przyjmuje codz. od 9—1 i od 4—7 po południu
Towarowa 3 m. 17. 2209.

Doktor

S. Wałchowiczowa

Al. Józefiny Nr 13, front, II piętro

Choroby wewnętrzne i dziecięce

ANALIZY

moczu, kału, płwocin, soku żołądkowego
i krwi (na syfilis i inne.)

Przyjmuje od 9-11 i od 4-6 po poł.

2478

OGRODNIK

potrzebny od 1-go października r. b. do

CUKROWNI „ZBIERSK”

Zgłoszenia osobiste ze świadectwami do dy-
rekcji cukrowni. 2522

W KOLEKCIE
„GAZETY KALISKIEJ”

jest jeszcze do nabycia kilka niewykupionych
losów Loterii Państwowej 2532

Zakład krawiecki

KALISZ, PISKORZEWSKA 8.
mieszk. 6, II-gie piętro, front,

przyjmuje do roboty: garnitury męskie, pal-
ta, okrycia damskie i kostjomy podług
najnowszych zurnali.

2508 Z poważaniem Pawłowski i Piotrowski.

„KONCESJONOWANE”
BIURO POŚREDNICTWA

B-cia Stefańscy

Kalisz, Wrocławska 45, róg Kościuszkowskiej

poleca na sprzedaż:

domy z ogr. łami od 2-ch milionów posiad. państwa, ma-
lunki ziemskie, interesy handlowe, oraz poszukuje ta-
kowych do kuona. 2445

Telegramy.

Przyznanie Gdańskowi stoczni

GENEWA. Uchwała Komisji finansowej, ża-
dająca ukończenia rozdziału dla państwa nie-
mieckiego w Gdańsku a w szczególności przyzna-
nie Stoczni Gdańskiej Gdańskowi a nie Polsce
wywołuje bardzo przykre wrażenie przez
swoją wobec Polski niesprawiedliwość. Uchwała
jest skutkiem sprytniej gry gdańszczan, którzy za-
brali nam dobra państwowe niemieckie, a teraz
skarżą się, że muszą do nich dokładać na tej
podstawie żądają zwolnienia od miliardowych
odszkodowań. Uchwała komisji finansowej ma-
ją tło tajemnicze. Podobno stocznia w Gdańsku po
przyznaniu jej Gdańskowi będzie finansowała
spółka międzynarodowej finansjery z udziałem I.
Hugona Stinnesa.

Odmowa poparcia

WARSZAWA 9. Podpisane związki i organi-
zacje zawodowe na posiedzeniu komisji porozu-
miewawczej związków zawodowych pracowników
zawodowych pracowników państwowych w dn.
6 bm. ustaliły, że strajk pracowników poczty i
telegrafu uważać należy za akt rozpacz, wywo-
łany długotrwałym nieszczęśliwym położeniem
pracowników państwowych i bagatelizowaniem
przez sejm rząd obecnym i poprzednim sprawy
ich bytu.

Wobec tego, że w taki sam sposób rząd trak-
tuje wszystkich pracowników państwowych, mie-
dzysiężni komisja porozumiewawcza zwraca
się do rządu z przedstawieniem groźby sytuacji
i wskazuje na konieczność jak najszybszego za-
łatwienia postulatów, zgłoszonych od dawna
przez komisję porozumiewawczą.

Do czasu uzyskania od rządu ostatecznej od-
powiedzi w prowadzonych przez komisję obec-
nie pertraktacjach, komisja nie uważa za wskaza-
ne przyłączenie się w tej chwili innych organiza-
cji do strajku.

Stowarzyszenie Urzędników Państwowych,
Związek Pracowników Kolejowych, Związek Pra-
cowników Więziennych, Centralny Związek Woź-
nych Państwowych, Zrzeszenie Pracowników
Biurowych Kolei Polskich, Związek Stow. Asy-
stentów Szkół Wyższych, Związek Nauczyciel-
stwa Polskiego.

Polskie centrum w Warszawie.

WARSZAWA. W środę dn. 6 bm. odbyło się
w sali Stowarzyszenia Techników zebranie wybor-
ców m. Warszawy, za zaproszeniami, zwołane
przez „Polskie Centrum”.

Obecnych było 620 osób. Przewodniczył me-
cenas Waydel. Zebranie zagaił ks. Jan Gralew-
ski, podnosząc znaczenie zbliżających się wybo-
rów dla dalszego ukształtowania się nowego pań-
stwa.

Następnie przemawiał poseł Skuński, który
zobrazował życie parlamentarne w sejmie obec-
nymi wykazał, jak szkodliwym dla spraw pań-
stwowych był w sejmie brak mocnego centrum.

Wreszcie były prezes ministrów A. Ponikow-
ski mówił na temat, jakich postów powinniśmy
wybierać, aby przyszły sejm wyłonił rząd, który
będzie prowadził politykę trzeźwą, wyraźną i
uczciwą, bowiem tylko polityka „czystych dróg”
może zapewnić państwu powodzenie zarówno w
sprawach zagranicznych, jak wewnętrznym ży-
ciu państwowym.

Po kilku następnych przemówieniach wybra-
no komitet „polskiego Centrum” na Warszawę
w składzie 70 osób z różnych sfer społeczeństwa.
Komitet ten skooptuje dalszych członków, po-
czem wystawi kandydatury na posłów od m. War-
szawy.

Zniżka ceny chleba w Warszawie

WARSZAWA 9. Ministerjum skarbu po za-
sileniu rynku cukrem, ułatwiło ostatnio Wydzia-
łowi Zaopatrywania Miasta nabycie znaczniej-
szego transportu maki 70 proc. po mk. 285 za
1 kl. Umożliwia to Wydziałowi Zaopatrywania
wypiek chleba po cenie mk. 250 za 1 kg. peł-
nej wagi, wtedy, gdy dotychczas cena chleba wy-
piekanego w piekarniach, pozostających pod
kontrolą miasta kalkulowała się 270 mk., cena
zaś spekulacyjna w sprzedaży prywatnej prze-
kraczała mk. 300. Narazie za pośrednictwem Mi-
nisterjum Skarbu Wydział Zaopatrywania otrzy-
mał 100.000 kg. maki, z której chleb znajdzie
się w sprzedaży w 88 sklepach miejskich.

Kłeska Greków

PARYŻ. Według wiadomości z Konstantyno-
pola, potwierdza się pogłoska o opuszczeniu
przez Greków Brussy. Bitwa pod Brusą miała
charakter bardzo zacięty.

LONDYN. „Daily Mail” donosi ze Smyrny:
Ludność grecka ucieka masowo. Wszystkie okrę-

ty, stojące w porcie smyrneńskim przepelnione są uchodźcami. Obywatele angielscy, w myśl wskazań generalnego konsula, przewiezieni zostali na wyspę Cypr.

WASZYNGTON. Departament marynarki wysłał do Smyrny kilka torpedowców dla ochrony życia imienia Amerykan.

LONDYN. Według wiadomości z Konstantynopola, wkrótce odbędzie się konferencja komisarzy koalicyjnych w Konstantynopolu z przedstawicielami obu stron wojujących. Konferencja ta odbędzie się prawdopodobnie w pasie neutralnym.

RZYM. Zastępca rządu angielskiego w Rzymie Gala Ledin oświadczył, że wedle informacji które otrzymał od swego rządu, zwycięstwo wojsk tureckich jest tak znaczne, że można myśleć o wyrzuceniu Greków ze Salonik. Jeden z warunków, jaki Turcy stawiają w razie, gdyby przyszło do zawieszenia broni, jest wycofanie się Greków z Azji Mniejszej, następnie przywrócenie niezależności Turcji w granicach etnicznych wreszcie zwrot Tracji z Adrianopolem.

PARYŻ. Potwierdza się wiadomość, że mocarstwa sprzymierzone pertraktują z wojującymi stronami.

PARYŻ. Ze źródeł tureckich donoszą, że wojsko tureckie zdobyło Bruselę posuwając się naprzód. Położenie wojsk greckich jest rozpaczliwe. Odwrót ich nosi wszelkie cechy bezładnej ucieczki.

Strejk na prowincji

WARSZAWA 9. Na prowincji strajk jest tylko częściowy, gdyż bardzo wiele urzędów do strajku nie przystąpiło się.

Lwów i cała Wschodnia Małopolska pracy nie porzuciły. Łódź stanowczo wypowiedziała się przeciwko strajkowi.

Do strajku przystąpiły urzędy pocztowe i telegraficzne w Bydgoszczy, Kutnie, Włocławku, Łomży, Płońsku, Kaliszu, Przasnysz, Modlinie, Poznaniu i Toruniu.

W Cęstochowie nieczynna jest poczta i telegraf, a częściowo także telefony.

Nowe aresztowania komunistów

WARSZAWA 9. Dzięki energicznie prowadzonej akcji defensywnej organy bezpieczeństwa wydziału Policji Politycznej aresztowały w nocy 6 osób, należących do egzekutywy Związku Młodzieży Komunistycznej. Aresztowanie nastąpiło Związku. Na miejscu znaleziono liczne dowody nieoczekiwane podczas posiedzenia Zarządu potwierdzające prowadzenie przez młodzież ko-

munistyczną akcją przeciwpaiswowej. Przy aresztowanych znaleziono milion mk. pieniędzy partyjnych. Wszyscy aresztowani są to studentki i studenci Uniwersytetu Warszawskiego.

Ze względu na prowadzenie dalszej akcji przeciwko komunistom, bliższe szczegóły są trzymane narazie w tajemnicy.

Narady Ligi Narodów w Genewie

GENEWA. Na wczorajszym popołudniowym posiedzeniu Zgromadzenia Ligi Narodów rozwinęła się dyskusja nad sprawą działalności sekretariatu i Rady Ligi. Midhat Frasher, delegat Albanii, wyraził w życzliwość za owocną interwencję Ligi w sprawie Albanii, która dąży do odróżnienia.

Gilbert Murray, delegat Afryki południowej podkreślił wielkie znaczenie kwestii mniejszości narodowych. Skuteczna praca Ligi w tej sprawie zależy od lojalnej współpracy zainteresowanych rządów. Murray chwalił rząd czesko-słowacki, stawiając go jako przykład rządu, który rozumiał znaczenie zagadnienia mniejszości narodowych. Aprobując metodę nieoficjalnych pertraktacji którą to metodę stosuje Liga, Murray wskazał jednak na to, że jest ona niedostateczna, czego dowodzą trudności, jakie następczą sprawą żydowską i macedońską. Mówca zaproponował stosowanie metody bardziej skutecznej, ale konkretnego wniosku nie sformułował.

Zgromadzenie odesłało propozycje Murray'a do komisji. Delegat afrykański, Edgar Walton omawiał sprawę ostatniego powstania w Afryce południowej i zwrócił się z prośbą o nie wydawanie o niej sądu, do czasu zakończenia wytoczonego przez rząd śledztwa.

Tajemnicze oszustwo dolarowe

WARSZAWA 9. W dniu 3 b.m. do Warszawy przyjechał agenci policji śledczej z Torunia z osobnikiem, któremu proponowano w Toruniu kupić fałszywych dolarów amerykańskich. Umówionym miejscem sprzedaży była: Warszawa, plac Grzybowski 14, hotel Poznański. Istotnie w hotelu tym zastano dwóch podejrzanych, którymi okazali się: Ignacy Werytyło i Wacław Karasiński z Torunia.

Obu ich zatrzymano, a w czasie rewizji znaleziono u Karasińskiego 100 dolarowy banknot przerobiony z 2 dolarowego. Aresztowani, na zapytanie, skąd mają owe pieniądze, odpowiedzieli, że od mieszkańców Warszawy, z nazwiska im nieznanych, których mieli spotkać na Placu Krasińskich. Wyśłani wywiadowcy II brygady urzędu śledczego udali się na wskazane miejsce, pl. Krasińskich, gdzie przyszli dwaj elegancko ubrani mężczyźni, jak się okazało, byli to: zawodowy oszust Dawid Swierszyk, pseudo „Dowód Husej” i Józef Górski, recydywista, brat głośnego bandyty, który grasował w Warszawie za okupacji niemieckiej.

Werytyło poznał w nich sprzedawców fałszywego banknotu. Sprawcy zostali aresztowani i osadzeni w areście urzędu śledczego do dalszego dochodzenia.

Wyjazd do Bukaresztu

We wtorek przysięgłego tygodnia wyjeżdża Naczelnik Państwa do Bukaresztu, w towarzystwie p. min. spr. zagranicznych inż. Narutowicza i swity cywilnej i wojskowej. Po drodze ma wstąpić na Targi Wschodnie.

Unia Narodowo Państwowa w Łodzi

Na czele listy wyborczej Unii Narodowo—Państwowej w Łodzi figurują nazwiska p. Ignacy Poznański i publicysty Czesława Oltarzewskiego.

Stronnictwo Unii Narodowo—Państwowej zamierza w najbliższym czasie wydawać w Łodzi własny dziennik. Naczelną redakcję obejmują pp. Ignacy Poznański i Czesław Oltarzewski.

Konferencja u p. ministra skarbu.

P. minister Jastrzębski zaprosił do siebie przedstawicieli prasy, ażeby im wyjaśnić przyczyny stanowiska, jakie rząd zajmuje wobec postulatów, a właściwie jednego głównego postulatu strejkujących pocztowców tj. żądania jednorazowej zapomogi na zakupy zimowe. P. minister podkreślił fakt, że podczas gdy miesięczne płace wszystkich urzędników w państwie wynoszą około 47 miliardów marek, ten jednorazowy zasiłek wymaga zgórą 60 miliardów. Rzucenie na targ tak olbrzymiej ilości banknotów spowodowałoby z matematyczną pewnością nową wielką dewaluację marki i szalony skok drożyzny. Mimo obecnych wahań naszej waluty należy stwierdzić, że w pewnych granicach rząd ma możliwość kontrolowania targu pieniężnego. Wypuszczenie naraz 60 milj. mk. na targ pozbawiłoby rząd wszelkiej możliwości tej kontroli i byłoby wprost aktem szaleństwa. Wszelkie zatem ustępstwo na tem polu jest wykluczone ze strony rządu, który nie chce narażać państwa na kredytową klęskę.

MOJE WYGNANIE

przez

MARJĘ PREJBISZÓWNĘ Z MARCHWACZA.

Ciąg Dalszy

Niepewności i groza sytuacji doprowadziła mnie do wysokiego rostroju nerwowego, straciłam zupełnie sen i apetyt. Mogłabym teraz na prawdę za chorą uchodzić, tem więcej, że wskutek nienormalnego odżywiania wojennego i ciągłego nerwowego podniecenia dostałam krwawej dezenterji, która mnie wyczerpała do ostateczności!

A tymczasem wojska niemieckie coraz bliżej następowały—huk armat co dzień silniejszy, okropniejszy!

Palili się wioski i sioła dokoła—tysiące rodzin pozostawało bez dachu i chleba!

Chronili się oni w lasach miejscowych bardzo rozległych, budując sobie na przedzie szalasy z chróstu i płócien, cierpiąc głód i wszelki niedostatek, a któż ich liczy policzy?...

Rozhukane żołdactwo rosyjskie dopuszczało się kradzieży i grabieży, szczególnie w tych wioskach, które dla celów strategicznych miały być spalone.

Nasza miła leśniczówka, składająca się z 6ciu pokoi, gościła kilka rodzin z inteligencji, a w w podwórzu biedaków bezdomnych, całe wygłodniałe rzesze.

Zapowiedziano nam, że nasze schronienie nasze miłe Zawady będą wkrótce spalone!

Rosjanie rozpoczęli systematyczny odwrót, pozostawiając po za sobą: „już tylko zgłiszczą”.

Postanowiłam uciekać, byle wyrwać się z tego piekła, byle nie dostać się do okropnej niewoli rosyjskiej.

Zacny ksiądz proboszcz F. znami zaprzyjaźniony wystąpił się o przepustkę do Cesarstwa rosyjskiego na imię swej kuzynki Marji P. Traf dziwny, inicjały mego imienia i nazwisko własne.

Lecz jak dostać się do kolei, kiedy waka wre dokoła i nikt nie chce ani siebie, ani koni narażać?

Nasza najbliższa stacja była już doszczętnie zniszczona, tor zepsuty, mosty popalone.

Na szczęście przejechał znajomy, który swego czasu odwoził rodzinę swoją po za teren wojny i znowo do niej wracał, zabrał mnie z sobą i po całodiennej, uciążliwej podróży do kolei odstawił.

Najsmutniejszą była dla mnie chwila pożegnania; pozostawiałam ukochaną matkę staruszkę wśród huku dział, jutra niepełna, pozostałam wiatam szwagrisiostry w największym niebezpieczeństwie.

Rzucić ich musiałam na pastwę losu, sama na niedole i tułaczkę skazana!...

W czasie tych krytycznych chwil przekonałam się, że serca ludzkie to kamień o który rozbijają się burze i nawałności życiowe—ludzie to głazy, jeśli takie chwile przeżyć mogą.

Byłam wtedy nie do siebie, lecz do mego cieńa chyba podobną, lecz żyłam i cierpiałam.

Przed wyjazdem droga matka moja błogosławiła mnie uroczystie, a było mi ono w całym wygnaniu puklerzem i osłoda. Błogosławieństwo najmilszej rodzicielki towarzyszyło mi wszędzie i wierzyłam, niezachwianie, że wyjde cała z krytycznej sytuacji.

Wyjeżdżając z kraju z obcym paszportem w kieszeni, miałam zamiar dostać się najpierw do gubernji Witebskiej pod Rzeżycę na t. zwane polskie Infanty, gdzie mieszkała córka siostry i szwagra z Zawad a moja siostrzenica zamieszkała Wandzia R.

Podróż trwała trzy dni bez przeszkód i mo-

ge powiedzieć, że właściwie dopiero w pociągu uspokoiłam się trochę, a że wagony w II klasie miały wygodne kanapki, do spania urządzone, to też sen pokrzepił mnie prawdziwie.

Silniejsza stanęłam w Rzeżycy, skąd zadepeszovalam po konie.

Przyjechał po mnie na stację mąż Wandzi, Leon, a ujrawszy jego sympatyczną postać, czułam się znów bezpieczną i spokojną.

Doznałam u Leonów bardzo serdecznego przyjęcia, tem więcej, że Wandzia wychowywała się u nas w Kaliszu przez lat sześć, dopóki kursu gimnazjalnego nie ukończyła.

Na prośbę Leonów, pozostałam na stałe w ich domu, jako opiekunka i nauczycielka ich czworga dzieci.

Dwaj starsi chłopcy byli już w wieku szkolnym dwoje młodszych, przy nianice kołysze, w okropny sposób kaleczyli polską mowę.

Przez dwa tygodnie odpoczywałam po trudach i wrażeniach ostatnich, lecz potem wzięłam się ochoczo do pracy, mając takie odpowiednie pole działania.

Dzieciaki były miłe i karne, pokochaliśmy się wzajemnie; praca moja znalazła grunt podatny.

W wolnych chwilach, szłam im ubranka i sukienki, a w pracy znalazłam ukojenie tęsknoty i niepokojów za kochanymi w kraju.

W trzy tygodnie dostałam list od Mateczki polową pocztą wysłany, donoszący, że dotąd sytuacja wojenna pozostaje bez zmiany.

Kraj, w którym obecnie pozostawałam, był dla mnie zupełnie obcy i nieprzyjemny.

Ludność miejscowa, różnojęzyczna, składała się z Łotyszów, Rosjan, Żydów i Polaków.

Sympatyczne wspomnienie pozostało mi tylko po kolonii polskiej, powiększonej wtedy emigrantami wojennymi, z którymi łączyły nas bardzo serdeczne stosunki, tem więcej, że gościnnie dom, Leonów stał dla nich otworem.

D. C. N

P. Jastrzębski nie ograniczył się do stwierdzenia samego stanu rzeczy, ale przede wszystkim odparł zarzuty, stawiane przy tej sposobności rządowi, a specjalnie ministrowi skarbu, iż dba tylko o ograniczenie wydatków, a nie także o podniesienie dochodów państwowych. Zarzut to w zasadzie słuszny, przyznał p. minister, tylko, że trzymanie wydatków w koniecznych granicach leży w rękach ministra skarbu, o podniesieniu zaś dochodów bez współdziałania Sejmu nie może być mowy.

P. Jastrzębski przytoczył jako przykład ciekawe porównanie konsumpcji spirytusu na ziemiach polskich przed wojną i po niej. Przed wojną wynosiła ona 2,7, obecnie 06,1 na głowę. Wśród cichej wesołości zebranych wyraził p. Jastrzębski przypuszczenie, że przyczyną tej różnicy nie jest wyłącznie abstynencja. Gra tu przede wszystkim rolę fakt, iż znaczna część konsumpcji usuwa się z pod kontroli państwa. Gdyby konsumpcja opodatkowana dosięgnęła poziomu przedwojennego, dałoby to państwu około 100 miliardów rocznie.

P. Jastrzębski zwrócił mimochodem uwagę na konieczność i znaczenie gromadzenia zapasu obcych dewiz. Stan obecny jest pod tym względem bardzo korzystny. Podczas gdy p. Michalski od swego poprzednika objął tylko około 1 i pół miliona dolarów (w różnych walutach), pozostawił on swemu następcy już 9 milionów dolarów, a ten zapas przez krótki czas urzędowania obecnego ministra wzrósł do 12 milionów. Jest to tembardziej pocieszające, że z zapasu obcych walut pokrywa się nieustannie i bardzo punktualnie liczne nasze zobowiązanie zagraniczne, a w ostatnich czasach udało się pokryć z niego znaczne wydatki inwestycyjne np. cenę kupna 25 lokomotyw w Ameryce.

P. minister dotknął następnie kwestji interwencji rządu na korzyść waluty polskiej. Postawił przytem zupełnie słuszną tezę, że interwencja jako taka, w oderwaniu od uregulowania budżetu, ma skutki ujemne. Natomiast używanie obcych walut dla zaspakajania potrzeb przemysłu jest konieczne i interwencję w tej formie minister uznaje i praktykuje.

Najważniejszą część wywodów p. Jastrzębskiego stanowiło naszkicowanie tych środków, których rząd użyć może i już używa, ażeby pośrednio ale niemniej skutecznie poprawić byt klas pracujących, a więc i urzędników. Uwydatnia się to w dążności do obniżenia cen artykułów pierwszej potrzeby. W ostatnich czasach ceny mąki odskoczyły znacznie od cen zboża. Energiczna interwencja ministra skarbu wobec młynarzy wywarła już skutek: cena mąki spadła o 30 marek. Rząd pójdzie dalej w tym samym kierunku, a istnieją powne dane, że uda się np. doprowadzić do obniżki cen mięsa. Można bowiem w tym roku spodziewać się bardzo dobrego zbioru kartofli, a co zatem idzie, znacznego podniesienia hodowli nierogacizny. Brakowi cukru zaradzono już, zboże wykazuje tendencję zniżkową, podobnie obniża się cena kartofli i kapusty.

P. minister, mówiąc o kwestjach aprowizacyjnych, wspominał także o będącej w toku akcji rządowej na G. Śląsku. Wytworzyła się tam sytuacja groźna wskutek tego, że G. Śląsk posiada jeszcze ceny maksymalne. Wstrzymują one oczywiście wszelki dowóz z Polski. Zabrakło więc mąki, cukru i tłuszczów dla ludności. Należy jednak spodziewać się rychłej poprawy, gdyż wedle otrzymanych właśnie przez p. ministra wiadomości ceny maksymalne już w dniach najbliższych zostaną podwyższone, z dniem zaś 1 listopada r. b. będą zupełnie zniesione z pewnemi wyjątkami dla najuboższej ludności.

Nacisk w kierunku obniżenia cen przeciwstawia p. Jastrzębski żądaniom podwyżek pieniężnych. Opiera się przytem na doświadczeniu

bardzo świeżem i bardzo bolesnem. Zamiast iść tą jedynie wskazaną drogą Austria dozwoliła na nieustanne podwyżki płac i zarobków. Rezultat jest znany.

Na uczynioną przez jednego z uczestników konferencji uwagę, iż opór urzędników przeciwko pożyczce w wysokości trzechmiesięcznej płacy nie zwraca się bynajmniej przeciwko pożyczce jako takiej, lecz pochodzi stąd, iż wedle pragmatyki służbowej nie może być ona udzielona urzędnikom nieetatowym, odparł p. minister, że sprawę tę gotów jest rozważyć i starać się o znalezienie formy dla zrealizowania pożyczek także w tych wypadkach. Zauważył przytem p. Jastrzębski, że wprowadzie i taka pożyczka na wielką skalę powoduje zwiększenie obiegu banknotów, jednakże nie w tem tempie, a więc i nie z temi katastrofalnemi dla marki polskiej następstwami co żądany przez pocztowców zasiłek zimowy.

Jak widzimy, rozmowa p. Jastrzębskiego z dziennikarzami wyszła daleko poza ramy okolicznościowej konferencji i dotknęła wielu zasadniczych punktów państwowej polityki finansowej i gospodarczej. Dokładny program tej polityki ujrzymy zaraz w pierwszym dniu jesiennej sesji Sejmu 19 b. m.

Zakłady Elektryczne

Vertex

Warszawa, Marszałkowska Nr. 98

Z ostatniej chwili.

Zakończenie strejku.

W sobotę 9 września r. b. o godzinie 12-ej w południe strejk urzędników poczty, telegrafu i telefonu został skończony i wszyscy funkcjonariusze tych urzędów w Kaliszu przystąpili ponownie do pracy.

KRONIKA.

— Z LOTERJI PAŃSTWOWEJ.

W pierwszych 2-ich dniach ciągnięcia 5-ej klasy Loterii Państwowej w kolekcji „Gazety Kaliskiej” wygrali po 3750 mk.: następujące numery: 49,808, 49,809, 67,038, 67,018, 67,019 i 67,056.

— MECZ PROSNA I—Łódzki kl. Turystów 1:3:2 (0:0).

Prawdziwa, niespodzianka było piątkowe zwycięstwo Prosny nad drużyną Turystów. Drużyna Prosny grała wczoraj bardzo ofiarnie i ambitnie. Szczególnie dzielnie spisywała się obrona w osobach: pp. Tarnowskiego i Kryszaka. Bramkarz Werbński przeszedł samego siebie, zrzucił i szczęśliwie chwytane przez niego strzały przeciwnika były czystokrwisto żywo oklaskiwane przez publiczność.

Atak Prosny grał mało kombinacyjnie. Pierwszą bramkę uzyskała Proсна przez Kinkta, dzięki tylko niezreczności bramkarza Turystów w 55 m. następna w 61 m. przez Neumana i ostatnia w 68 m. przez Górnego. Turysty uzyskali pierwszą bramkę w 56 i ostatnią w 89. Sędziował p. W. Szwan. Publiczności mało, co dowodzi iż społeczeństwo kaliskie mało się jeszcze interesuje ruchem sportowym.

— ZARZĄD POLSKIEGO ZJEDNOCZENIA MIESZCZANSKIEGO W KALISZU zaprasza wszystkich swoich członków i sympatyków stronnictwa o konieczne przybycie na ogólne zebranie w niedzielę (dn. 10) bm. o godz. 3-ej po południ. do lokalu p. Schauba przy ul. cy. Józefinej 4.

Sprawa wyborów do Sejmu i omówienie bloku Narodowego na okręg wyborczy. Prosimy o przysłanie delegatów tych Zrzeszeń, które zgłosiły już swój udział w naszej akcji wyborczej pod hasłem: „Obrony miast” jako to: Stow. Właśc. Nieruchomości, Stow. Restauratorów, Cech Mistrzów piekarzy, zw. Rymarzy, siodlarzy, Zw. Felcerów i Akuszerów pp. Rzemieślników i inne.

— WYSTĘPY P. LEONA WYRWICZA.

Leon Wyrwicz najznakomitszy estradowy komik polski, który wystąpi raz jeden we wtorek 12 września br. w sali Rzemieślników Chrz. odtworzy między innymi wspaniałe „Parodie Nordiego”, „Pogrzeb I klasy”, „Raport wojskowy”, „Mowę posła socjalistycznego” i wiele innych do łez rozbawiających typów i zdarzeń. Bilety sprzedaje wcześniej cukiernia W-go p. Mayera.

— NIEPOPRAWNÍ.

Za zakłócanie spokoju publicznego, za zaczepianie na ulicach oraz nieprzestrzeganie ustawy o zakazie używania alkoholu w soboty i niedziele, zostali aresztowani i sprowadzeni do komisarjatu następujący osobnicy: Bielak Jan, Kachuliński Stanisław, Janowiecki Jan, Jakubowski Feliks, Szmidt Emil, Timoszenko Józef, Pebeł St. Wymienieni po wytrzeźwieniu w komisarjacie i po spisaniu z nich odpowiednich protokołów zwolnieni. Wszyscy ukarani będą administracyjnie.

— ORYGINALNY PROSPEKT.

Komendant miejscowej policji p. Wesolowski otrzymał oryginalny prospekt z Rosji Bolszewickiej zaadresowany: Naczelniku Milicji, Kalisz. Prospekt ten wysłała fabryka wyrobów metalowych wojskowych i cywilnych znaków w Moskwie A. M., C. M. Szlugier. Na wstępie prospektu czytamy: Za przykładem dawnych lat fabryka braci Szlugier w celu jaknajszerszego zaspakajania potrzeb wojskowych i cywilnych urzędów i magazynów handlujących wojskowemi i cywilnemi znakami, przystąpiła do wypuszczania takow. na każde zażądanie, z kolei następuje wyliczenie kategorii znaków, jako kurjosem zasługuje na uwagę punkt 43. „Fotomałjowe broszki wodzów rewolucji. Na boku prospektu widnieje pieczęć z napisem, przy zamówieniach na sumę od 50 milj. należy złożyć 50 proc. zdatku. Przypuszczamy, iż papier ten zawędrował dzięki temu, iż mało „gramolony” korespondent firmy nie zdawał sobie sprawy, iż Kalisz leży w Polsce. W adresie bowiem nie zaznaczone jest Polska.

Sprawy wyborcze.

Przypominamy, że w kalendarzu wyborczym, ogłoszonym w Nr. 66 „Dziennika Ustaw” z dn. 18 sierpnia r. b. zakradły się błędy następujące:

Zgłoszenia państwowych list kandydatów pierwotnie miało się odbyć dn. 28 września, obecnie termin ten wypadł o dwa dni wcześniej, t. j. dnia 26 września. Ostateczny termin wnoszenia reklamacji do obwodowej komisji wyborczej przeciwko pominięciu w spisie lub w wpisaniu kogokolwiek nieuprawnionego przesunięto również o jeden dzień wcześniej t. j. na 29 września.

Kandydaci z list państwowych składać mają na ręce przewodniczącego komisji wyborczej oświadczenie o zgodzie na ubieganie się o mandat poselski nie dn. 6 października, lecz dnia 4 października.

Zgłaszanie okręgowych list kandydatów wypadło również o dwa dni wcześniej, czyli zamiast 8 października, 6go października tegoż miesiąca.

Pełnomocnicy okręgowi listy kandydatów składać mają w okręgowej komisji wyborczej oświadczenia o przylaczeniu listy okręgowej do listy państwowej nie 16go października, lecz 14 października.

Wreszcie ostatnia zmiana dotyczy terminu powtórne go wyłożenia spisu wyborców. Termin ten wypadł skrócony o jeden dzień czyli na dzień 27 października.

Dom Handlowy Zjednoczonych Młynarzy

SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

Zarząd w Sieradzu
ulica Wartka, dom
własny, tel. 62.

POLECA:
wszelkie artykuły w zakres
: młynarstwa wchodzące :

Oddział w Kaliszu
ulica Wrocławska
róg Kościuszki.

Gazę jedwabną, szwajcarską wszechświatowej marki

„Dufour & Co. w Thal“

2513

Postawy walcowe, krajowe i zagraniczne, kamienie francuskie, pasy skórza-
ne i gurtowe wszystkich wymiarów, klamry do worków i pasów, oliwę mo-
torową, cylindrową, wazelinę Tovotta, śruby i kubelki elewatorowe, oskardy,
worki nowe i używane i t. p. — Udzielanie porad technicznych i wyczerpu-
jących informacji przy zakupie, budowie, i remoncie młynów.

BERSON

Obcasy i zelówki gumowe

BERSON

są trwałe i zachowują elegancję
waszego obuwia

Berson - Kauczuk

SKŁAD FABRYCZNY.

Łódź, Dzielna 14, (róg Wschodniej)

Kuśnierka mistrzyni

cechowa, b. pracownica pierwszorzędných firm zagranicznych
i krajowych, wykonuje wszelkie roboty kuśniersko-krawiec-
kie jakoto: palta, okrycia, mufki, kołnierze i wszelką galan-
terję podług najnowszych modeli

„ZOFJA“ Wrocławska 13, dom p. Szmidta.
Wejście przez sklep mechanika. 2525

Dyrekcja

8-10 kl Gimnazjów Żydowskich w Kaliszu

podaje niniejszym do wiadomości, iż egzaminy dla nowowstę-
pujących w drugim terminie rozpoczną się **dnia 10-go**
września r. b.

Dyrektor S. HELLING.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Kaliszu **Józef**
Motylewski, zamieszkały w Kaliszu przy ulicy Warszaw-
skiej № 2 ogłasza, że w dniu 19 września 1922 r. od godz.
10 z rana w Kaliszu przy ulicy Niecałej pod №№ 12 i 2,
odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, a miano-
wicie: mebli, pianina i innych ruchomości w mieszkaniu i
kantorze, należących do Władysława Cwierciakiewicza oce-
nionych na 1,155,000 mk.

Kalisz, dnia 30 sierpnia 1922 r.

2546

Komornik: **Józef Motylewski**.

SKŁAD FUTER

Konfekcji
Futrzaney

H. ADLERA

W KALISZU, Wiejska 5.

poleca na sezon zimowy
wielki wybór różnego rodzaju
futra, spody, skórki
i t. p.

gotowe palta dam-
skie i męskie.

KUPUJE

stare futra, wszelkie surowe
skórki i płacę najwyższą cenę.

PRZYJMUJE

futra w zamian, wszelkie
obstalunki o raz reperacje
które wykonywam w naj-
młodniejszym h fasonach

Ból głowy, migrenę,

neuralgię usuwają po-

wszechnie znane proszki

z „Kogutkiem“ „Migre-

no Nervosin“. Żądać

w aptekach i składach ap-

tecznych proszków

z „Kogutkiem“. 1919

Sprzedam

DOM

w Kaliszu. Wiadomość Gór-
nośląska 89. 2541

Zginał patent

IV kategorii wydany przez Iz-
bę Skarbową w Kaliszu na
sprzedaż galanterji na targu
w Kaliszu na imię Ruchli Sam-
son. 2542

Zginał dowód osobisty

wydany przez Magistrat m. Ka-
lisza na imię Marii Małeckiej

Motor 25-30 koni

na gaz ssany oraz dynamo
maszyna na 95 amperów
110 wolt do sprzedania.
Kalisz, Niecała 10 III piętro
G. Brysz. 2540

Sprzedam w Wieluniu

dom piętrowy

z ogrodem. Wiadomość: Sta-
rowicz, Wieluń. 2524

Sklep z pokojem

i urządzeniem do sprzeda-
nia w centrum miasta.
Kalisz, Wrocławska 13.
A. Miluśka. 2533

Poszukuje się
buchaltera-
korespondenta

ze znajomością bankową.
Zgłoszenia Bank Budowlany,
Główny Rynek № 1, od 10-2
po południu. 2544

Do sprzedania 2527

wolant jesionowy
i brvczka półtoraczny
węgierka drożna.
Kalisz, Turecka 18.

Alluminium,

Reichgold, Bleichgold, Reich-
bleichgold najtaniej spręda-
je Poznański
WARSZAWA. Marszałkow-
ska № 72. 1240

Syndykat Rolniczy Kaliski, Sp. Akc.

Centrala w Kaliszu

Filje: Błaszki, Konin, Sieradz, Słupca, Turek i Uniejów

Agentura w Opatówku.

Poleca do siewu

pszenicę Wysokolitewkę i Dańkowską,
żyto Petkus i jęczmień ozimy w gatunkach orygi-
nalnych i odsiewach. 2441

Zawodowa

Wyższa Szkoła Kroju i Szycia

nagrodzona złotym medalem w Paryżu, lau-
reatki paryskiej Akademji

E. Miechowskiej,

KALISZ ul. Górnośląska 50.

System kroju angielsko-francuski. Nauka
trwa od 6—8 tygodni. — Po ukończeniu
uczenice otrzymują świadectwa.

FILJE SZKOŁY: TORUŃ, GRUDZIĄDZ.

2386

Fryc Paul Giese i Fanny Giese jako b. współwłaścicie-
le zlikwidowanej w dniu 21 sierpnia 1922 r. spółki „Plauen-
ska Hafciarska Manufaktura Braci Giese i Si tej spółki, że
zawiadamiają niniejszym wszystkich wierzycieli Stanisławem
zgodnie z aktem zeznany przed notariuszem-ka“ w Kaliszu
Bzowskim w Kaliszu w dniu 21 sierpnia 1922 r. № 18/1530
w księdze wieczystej niaruchomości № 759 lit. A. w Kaliszu,
wszelkie passywa tej zlikwidowanej spółki objęli solidarnie
panowie: Mojżesz Brisz, Gerson Brisz i Chemja Brisz, do
których wierzyciele tej Spółki zechcą się zgłosić po odbiór
swych należności.

Kalisz, dnia 25 sierpnia 1922 r.

J. MICHALSKI,

Biuro Techniczne

W KALISZU, AL. JÓZEFINY № 9.

KANALIZACJA, WODOCIĄGI I WOGÓLE

WSZELKIE ROBOTY W ZAKRES TECH-

NIKI ZDROWOTNEJ WCIĄDZĄCE.

Warsztat reperacyjny.